

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Cro. 4.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Schönfeldské Čísl. Srážk. Pražské Noviny.

Dne 24. Ľedna.

Váleční Posel

My newjme, kteří straně se přiznaly, které straně máme, zdali k té, která mnoho o pořádání mluví, nebo k oné, která praví, že nynější wogna s Turkem tak suadně gesse k svému skončení neprigde. My tím my máme gak pro jednu taky pro druhou stranu důvod, a podle těch můžeme té věci bedlivě rozwáziti; Tak podle gistých Novin z Říše praví se: Wjděnští obyvatelé tak mnoho mluvějí o pořádání, že se giz zdagí y wěděti, gací článkově narovnání ponarvžení budou; tito článkové magi být následujicí: 1) Císař má opět všecko nazpátek od Tureckého dwora dostati, co mu Rakauštý dům w Pasarowickém a Bělhradském narovná-

ní postaupil. 2) Rakauštý dvůr má od Turků dostati 50 millionů piastru a wynahrazení všech wogenškých autorat. 3) Arcykníže Toscánský Leopold má být zvolen za Římského Krále, a Arcykníže František s swou Paní Manželkou přigde do Florencye, kdežžatim panovati bude. Sspanyelštý dvůr má dát 88 millionů Rakauštému domu. Zdažli však tento članek strž smrt předešlého Sspanyelštého Krále k nějaké změně neprigde, dosavad se newj. Krom toho také Rakauštý dům má gesse dostati díl Benáčanské Dalmácye, a naproti tomu Benáčané zase za to obdržegi Albanijský s Škutarštým Bassau, k čemuž gurz Císař napomocen býti chce. — Na Arz-

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

hypelagu vrč se ostrow za swobodné čerpadlo, kamž se wssicni obchodni náz rodowé s swými lodjmi scházeti mocy budau. Plawenj po Dunagi zůstane Cysáckym swobodné bezewsech poplaz tří, y tak též Turkům, kterj do cysáckých zemí obchod powedau. — Na tento tedy způsob mluwj se o pokogi, wssak zdali tomu prawda, newj se dosavad. — Coz bychom pak naproti tomu za důvod wzali, že na delší čas wogna erwati může, zatím mezy giným následující zpráwa wec tu lépe wyswětluge a pozruse; nebo tak gisorné gest, že před několika dni z Plesu kompanye minyrů na 25 saních do Hradissky odtahla, a giž tam ke koncy toho měsíce být i má. Také o Panu polním Maršalkovi Lauzum donovi dosavad se mluwj, že dne 1 vznora z Vjdne na cestu se wydá do Hradissky; z čehožto může se lehce saudit, že budaucy walečný tažení s dobýváním Hradissky swouc počátek vezmie.

Giná zpráwa z Pessi p. d. 10 lez dna podobně nedělá žádné naděje k pokogi; nebo w též zprávě se praví: Urs tylerye, která rozložená gest w Budjné, dostala poručenj do Pessi se přestěhovati, tak aby neměla překážky wydati se na cestu, kdyby nějaké vlnké powětrí přisslo, a z Budjna do Pessi za ne-gaky čas gjeti se nemohlo. Také wssacký bataliony, genž na zimním přejeznej gsau, měli dostati poručenj, aby wssemi potřebnostmi na cestu připraveni byli. A slouhem nedá se na to pomyslit, aby tak snadné k pokogi přijiti mělo, leč prvé Turcy gessé gednau rozlik ztrategij, co gím giž lónského roku odgato bylo.

Podlé zpráwy z Rafaus p. d. 13 ledna, geho cýs. král. Milost opět požívá žádaucýho zdrawj, a pracuje neustále w svém pokoji. On má ke konci toho měsíce do Halicye a do Chocima geti, a za tan příčinu giž wsecko se na cestu pro něho chystá. — Transporty rekrutů dosavad odcházegi. Tak mile powětř dopusti, a cesty trochu při hodnější budau, hned se odslau rekruti k plkům w Syrmii, Banátu, w Charwátských, w Sedmihradské zemí a Moldawě. — Obrasilaymant Wukasz ssovič giž má mít znamenitý počet lidu pro své dobrovolné wogsto, pro kteréž w cysácké ekonomii množství přichystaného statstva leží. — Tak se zdá, Rusové po dobytí Očakowa veliký díl té pevnosti rozbořegi a s zemí srovnají, protož by k osazenj gj vcelni mnoho wogsta potřebovali, a mezy tím oni dosti bezpeční gsan strž tyto pevnosti Keryš, Jeníkal a Kyndurn, že se o ztracenj Krymu nemají co starati. — Z Vher gest slyset, že tam od tud mnoho artylery do Halicye táhne; a podobně tam také z Holomiauce takové transporty odcházegi.

Psanj z Očakowa 19 prasynce od gisného Oficyra, který gest při Ruské armádě: "Tu sem se dočkal tak paměti hodné wecy, na kteroubych sobě nikdy čas mého života nebyl pomyslil, a k u které sam Turcký Admirál přiležitost dal. On dne 17 listopadu, prvé Očakovským dodav potravou a prach, se všijm svým lodním wogstem obrátil se k Konstantynopoli, a nebyl gineho myšleni, než že Rusové nebudaú w stavu, aby při oblézenj Očakowa až do měsíce prasynce ses-

trž

zrватi měli. Ale právě to myšlenj geg očlamalo, a kníže Potemkyn sfrz odplynutj nepřátelského lodstva nabyl pčl. žirostí k dobývání ostrova Berečanu. Dne 18 listopadu geho předsevzetj od čermonostých Bozáků šťastně bylo vykonáno. Když se na ten způsob knížeti Potemkyn podařilo, bylo tím snadnégi na Očakovu hlavonj sturm pustiti. V tomu gejstě tyto velmi důležité příčiny příkročily: veliký nedostatek potravy mezi Ruským lidem, nedostatek drživo k palivu, kterého na mnoha místech k nalezenj nebylo, nedostatek kořalky, která gejt posylněni Ruských wogáků, a pak neobyčejná zima, která den po dni tužší byla.

"Snad giny národ téhoto velikých obtížností nebylby nikdy snesl, aby nebrucel, aneb dokonce se nepozdrohl. Ale tu sem gá widěl, co dělá wogenštá kázen, lástka sprostného muže k svému Močnáři, a gak sobě každý na tom záležetí dá, aby sláva Ruského národu rozmnожena byla. Oni v podzemních streysích bez odporu snášeli mrazy a neywětší nanzy. Pak ale byl čas, aby se předsevzetj v řutě vvedlo. Ruská armáda při počátku wogny byla sylná 70 tisíc mužů, sfrz rozličné sižnosti ale a nemocy stenela se na 50 tisíc. Na vybogování Očakova všecko záleželo, předné, aby wogna šťastně vedená byla mohla, a druhé, aby Ruské Bryzmu Páni zůstali. Sprosli wogácy stále v všech měli svatého Mikuláše, aby gím on, gakožto neyprowněgslí gegich Patron mezi giny, šťastně podařenj při sturmii vyprosyl. Tento tedy den byl k tomu velikému předsevzetj vis-

žen. Polní Marssalek k tomu cyli a konec zřídil 14 tisíc mužů. Potud nebyla vydána taková sednatost v wogsta, gak v Rusu.

"O půlnoci postavili se do zbraně, byli rozdeleni v šest kolony, a přiblížovali se v neywětší rychlosti až k samým zdem pevnosti, očekávajce, dosudby se gím znamenj k autoku nedalo. Při rozednění počaly se rány rozlhati, a gdenau ranau nepřátelský magacyn byl vypalen. Hruza a bědování přehnámane povstalo mezi obyvateli se všech stran, a každý běhal pomatený. Ale krom toho předce sturmugjí Ruskou podwakrát nazpět poražení byli, až potřetj šťastně v do města y do pevnosti se dostali. Spagnety vrázyli do Turků, kteři se gak vztékli bránili; y také kupcy a ženy ve stlepých Rusech na odpor se postavili.

"Gestě před 9tau hodinou bylo po všem. Tato přetěžká a strašlivá práce vjala gis konec. Z obličeje knížete Potemkyn, když před něho zprávu wedauč Bassa postaven byl, mohlo se znamenati geho veliké potěšení. Všecka gmeňa těch Oficirů a sprostých, od kterýchž toto znamenité djlo vykonáno bylo, zaslubují, aby na věčnau památku potomkům do Ruských y Slovenských letopisu zapsána byla. Konec letošního válečního ražení byl staroný. Před koncem měsíce března gestě se to neštěstí na Bendr swali, nebo potřebí gest k tomu předsevzetj příkročiti, prvé než by Azyatyčtí národové přitahli."

Z Lvova 7 ledna. V téhoto dnech přišlo sem psanj z Warsawu datyrováne i ledna. Poláci dosavad nemají

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

naděge k pokoji, aniž gegich projekty
gsau tak Ichce k wywedenj, gako se zpr
wopocátku myslilo. Gak známo, oni
gsau na dwé částky rozdeleni, a Rustá
strana z té zpráwy, že Očakov padl,
welice gest potěšena, nebo strz wydo
gowaný té pevnosti mnohé plány k
zméněnij přigdau. — Rustému Wysslan
cy giž nynj podruhé představeno bylo,
aby Rusté wogsto z svobodné Polšté
obce wytáhlo.

Z Chocjma 31 prashnce. Zde dos
savad gest vrc o Očakovu; a nenj díwu,
nebo ta wec, o kterau se srdnatost Rustá
pokusyla, gest nynj y budauče důležitá.
Všezy tím každý sedecně žádá, by wssickni
Břestané, kteři w Konstantynopoli po
zustawagi, gako nagednau se zmizeli
nebo gím, když se to veliké nestěsí po
městě roznese, hrozné nebezpečenství od
sprostného lidu nastává. — Z Jasy sly
síme tuto zpráwu: Když tam wgel pol
ní Marssalek Pan hrabě Romancow,
byl přigat s velkou počestnostj; stržlenj
z kusu, zwoněnij na wsecky zwony a ples
sánj wesskerého lidu trvalo na wsech
stranách za cely den, strz což ten slaz
wny Witezytel welice pohnut byl. Tas
tarstý Chán s swým lidem odtáhl do
Ismaili, a General Raminstý pustil se
za njm.

Z Warssawy 1 ledna. Včerej
sího dne obdrželi sime psanj z Očakow
a, které zpráwu dówá, že we dwau
dnech po dobysti Očakowa geden djl
Rustého wogsta giž tam odtud wydal
se na cestu, a gest vrčen gakožto pře
din hanf k obleženj pevnosti Bendru.
Zagati Turcy zůstali syce strz z dni w
Očakové, ale po málo dnech přigdau

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

k transportyrowání do Chersonu, a pak
dále do Rustých kragin. Ta růzteslost,
kterau se Turcy w Očakové bránili, ne
nj k wypsanj; gesty w Rusté službě po
zustawagi Polák, z Warssawy roze
ny, psal swému bratu, že geden znaz
menitegssi Turek, který měl pravau
rukou vseknutau, dwé rány we twáři,
a tak říkage mrtwý ležel, když geg
dwa Rusové obrati chtěli, gednoho
nožem poranil, a druhého do smrti
probodnul. Některi Turcy třetjho dne
mrtwý w sklepích byli nalezeni bezsim
tedne rány; ty nepochybne hlad ze
swéta zprowodil.

Z Turek 8 prashnce. Lid w Kon
stantynopoli na Kapitánsk Bassu dosa
vad gest rozhorec, negen proto, že
niccho s swým lodstwem newyčdil, ale
také že neylepssi swé lodi ztratil. Vys
nj Turcy gsau w auzkosti, že ztráty
těch lodí ginými wynahraditi mocy ne
budau, a hleděj giné lodi od cyzých
národů odkaupiti. Za geden lodi z
Amsterdámu chtěli dátí 50 tisíc piastru,
ale giste příjiny byly na překážku tomu
prodagi. Také za dwé staré Englické
lodi mnoho peněz podávali. Wogen
sté potřebnosti podobně scházegj Turkům,
zvlášt prach. Engličané centně praz
chu prodávali gím za 60 piastru, ale
na plat za něg musyli dluho čekati.

Rozličné politické Zpráwy.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. Hviezdoslava

Z Blach 1 ledna. Letosní zyma gest tak tubá, že
giž žádný po celé Evropě nepamatuje.
Ona panuje tak dobré k polední gako
k půl-